No. 1323 Zaterdag 8 Mei 1909 26ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 7 Mei.

Het Geboortefeest

DER

Koninklijke Prinses.

Hoe zullen wij de geestdrift beschrijven, welke plotseling oplaaide uit aller harten en hoog opvlamde bij het vernemen van het blijde bericht: De Koningin is voorspoedig bevallen.

Het was Vrijdagmorgen, 30 April, omstreeks half negen.

Daar zagen wij plotseling den oranjewimpel omhoog hijschen op het Gouvernementshuis.

Door velen werd dit veelbeteekenend teeken gezien en begrepen. De Koningin was voorspoedig bevallen, Nederland's Koningstroon had een erfgenaam.

Maar wat was het, een prins of een prinses? Tegenstrijdige berichten kruisten elkander, tot dat al heel spoedig de Feestcommissie officieel door den Gouverneur werd in kennis gesteld, dat aan Hare Majesteit en het Nederlandsche Volk een Prinses geboren was. Nu ging de blijde mare spoedig rond. Vlaggen en wimpels werden geheschen op schepen en huizen; de kanonnen begroetten het Koningskind met een donderend salvo, dat daverde over de vlakte, over de zee en de bergen, de klokken beierden met vroolijken klank; het volk juichte en jubelde en wenschte elkander geluk. Feest was het overal. Binnen een kwartier liepen alle scholen leeg en de straten vol. Wat een opgewekte bedrijvigheid! Fluks werden de kiosken versierd, draperieën, rosetten, schilden en beelden aan de huizen aangebracht. Binnen het uur stak Curaçao in feestdos. Het militaire muziekkorps stelde zich op de batterij op en liet de volksliederen en het vlaggelied weerklinken en daarna nog eenige opgewekte stukjes. Al spoedig verspreidden de orgels in alle wijken muziek en verhoogden de algemeene vroolijkheid. Want vroolijk en blij waren wij allen hier op Curaçao, wij voelden ons de gelukkige onderdanen van de jeugdige Koningin, die Moeder was geworden. Haar geluk was ons ten vreugde. Met de Nederlanders in het Moederland zijn wij één en hetzelfde volk, met alle onderdanen van Koningin Wilhelmina in Oost en West en Noorden vormen wij het éène Groot-Nederland.

De eerste officieele plechtigheid had plaats in den namiddag om kwart over drieën. Op het plein binnen h[illegible] fort *Amsterdam* werd toen een Ora[illegible]boom geplant. De Kapitein-C[illegible]dant der troepen en [illegible] von Hombrac[illegible] digheid [illegible] en officieren [illegible]schappen een lange redevoering, de geschiedenis beschrijvend van het Huis van Oranje. De Gouverneur dankte, waarna een jongedame, als bruidje gekleed, den boom plantte en hem met drie schoppen aarde Oranjeboom doopte.

[illegible]K- Prin- [illegible] Kerk had dit [illegible]echtigheid plaats. Z.D. J. A. VAN D[illegible]

Met het spelen der volksliederen en verschillende hoera's eindigde deze plechtigheid,

Kort daarop trok de optocht uit door de militairen ontworpen en gevormd. Voorop ging de muziekwagen, met muzikanten allerkoddigst gekleed, de orkestdirecteur hoog staande in het midden, fijn in 't zwart met hoogen dop en witte handschoenen. Daarna volgde de ruiterij met steigerende paarden op twee beenen. Dat was een eerewacht ter eere van Lepelaar, die op hooge roode pooten het hoofd gekroond met een koningskroon deftig heenstapte en hier en daar goedgunstig met zijn langen snavel een jongen op z'n kop pikte. De pret was al in vollen gang toen log en zwaar een olifant verscheen, maar die toch niet zoo dom bleek als hij er wel uitzag, op commando van den kornak knielde hij en salueerde met zijn slurf. Maar dat was al weer voorbij. De aandacht werd weder getrokken door een apenkooi, met echte apen, althans naar 't uiterlijke te oordeelen. Hun bewegingen waren allernatuurlijkst, vooral als zij uit den wagen sprongen en onder de menschen hun kunstjes vertoonden. Een zigeunerin hield hen in bedwang. De noodige clowns zorgden nog voor verdere koddigheden en grappen.

De militairen hebben eer van hun werk. 't Was een leuke troep, echt om er den lol in te brengen.

Jammer, dat 's avonds bij het afrijden der Rifbrug, door het [illegible] stok [illegible] inzittenden uit den wagen vielen, twee den arm braken en een zich het hoofd verwondde. Van harte hopen wij, dat zij spoedig mogen herstellen.

Toen de optocht terugkeerde, was het avond geworden, maar in vele straten volstrekt niet donker, want er werd zeer veel geilluminceerd. De gelukster straalde op verschillende plaatsen, als Welkom in 't leven voor de Jonggeborene; andermaal zagen wij het beeld of portret der Koningin schitteren in gouden gloed.

Een gelukkig idee van het Bestuur der Electrische-fabriek was het in tijds lampjes van verschillende kleur besteld te hebben. Als gloeiende edelgesteenten slingerden zij zich hier en daar langs de huizen, wat een bizonder mooi effect maakte.

Om niemand te vergeten zullen wij geen namen noemen, maar wel dient het in 't algemeen gezegd, dat de Burgerij zeer veel werk had gemaakt van versiering en verlichting. In vele groote steden van Nederland zal het niet zoo mooi zijn geweest.

Hr. Ms. *Utrecht*, aan het eind der haven gelegen, vormde een schitterenden achtergrond. Dat tooverschip van louter licht trok zeer veel kijkers. De straten waren joelig druk van wandelaars, die overal de verlichting en versiering gingen bewonderen.

Ondertusschen werd aan weerskanten van de haven een concert gegeven. Voor het Gouvernementshuis door de militairen, op het Molenplein door de Weesjongens van Sta. Rosa.

Om negen uur begon het vuurwerk. De forten werden bengaalsch verlicht, vuurpijlen afgestoken, een reusachtige W, waarboven een ster, alles van bengaalsch licht, dreef in de haven.

Maar opnieuw werden wij elders heengeroepen.

Uit eigen beweging hadden een 30 jongelui een fakkeloptocht samengesteld, en trokken de straten in voorafgegaan door een talrijk strijkorkest, dat vaderlandsche liederen speelde.

Laat nog hoorden wij het joelen en krioelen op straat, waar het nog lang druk bleef en jolig.

Den volgenden morgen liep eerst het officieel gedeelte van het feestprogram af. Parade om half negen, om kwart voor tien audiëntie, bij welke gelegenheid Mr. NUIJENS een keurige speech hield, om half elf aubade der schoolkinderen, die bizonder mooi zongen en herhaaldelijk werden toegejuicht.

De scherpschutters speelden alweer aan den Waterkant hunne lustigste deunen, de jongens der Vincentius-scholen brachten den Bisschop een groet en zongen het Curaçaosche Volkslied, waarna de eerewacht, die den Gouverneur naar de parade had begeleid, koene ruiters op vurige paarden, hun rijkunst toonde met gevaarlijke toeren, waarbij wij ons hart vasthielden.

Jammer, dat 's middags een der ruiters van 't paard viel, en een eindweegs werd medegesleept. Gelukkig zullen de schrammen spoedig genezen zijn.

Muziek hier en daar, muziek overal, hield den geestdrift gaande.

De Societeit „De Gezelligheid" hield receptie, waarop ook de Gouverneur verscheen.

De wedloop over een geimproviseerde schipbrug, door pontjes met losse planken verbonden gevormd, was weer iets echt voor het volk. Voor de rappe zwemmers bestond er geen gevaar als zij herhaaldelijk van de gladde planken gleden, 't bad verfrisschte hen en gaf weer nieuwen moed.

Plotseling trekt heel de menigte weg van 't water en loopt te hoop naar de Waterkant.

De optocht der Burgers en Matrozen werd daar op gesteld.

Een eeresaluut voor de vindingrijkheid, voor kunst en smaak, voor kosten en goede zorgen der deelnemers!

De Muzikanten van Sta. Rosa openden den stoet, daarna volgde de Jongelieden-Afdeeling van het A. N. V. in sportcostuum, hun vaandel voorop, en toen kwam het onverwachte, het werkelijk mooie, de allegorische groep.

In een Oranjewagen stond de Nederlandsche Maagd, de zilveren helm op de zwarte, rijk neerhangende lokken, de handen gewapend met lans en schild; aan heure zijden voerde zij twee engelen mede, getooid met vredepalmen.

Dan volgde de Koninklijke koest van rozen, den vorm der gouden koets, met koningskroon gedekt, trouw nabootsend. De Koningin in prachtvol statie-gewaad had voor zich zitten twee kleine pages, die kroon en schepter droegen. De eerewacht begeleidde deze koets.

Een geheel sneeuwwitte wagen, keurig versierd met oranjebloesem, verzinnebeeldende de blanke bloesem welke zich heden had geopend aan den alouden oranje-stam, reed achter de Koninklijke Koets, wederom gevolgd door een Oranjewagen, hulde brengend aan Koningin en Prinses. De hulde van Curaçao bestond in een prachtwagen van louter rozen met zeer veel smaak gerangschikt.

Een groene wagen beteekende den wensch van een hoopvolle toekomst voor Vorstin en Vaderland.

Een lange rij koetsen, met vlaggen versierd, volgden deze groep.

Toen kwamen de krachtmenschen, de athleten der *Utrecht* in hun wit sportcostuum, waarover de lichtblauwe sjerp zeer mooi deed. Zij trokken aan linten, in de nationale kleuren, een zegekar voort, waarin een lief engeltje stond met zilveren vleugels en gekroond met oranjebloesem. Mooi Jongens! Het geluk en de voorspoed van Nederland moet voor een goed deel worden bevorderd, worden voortgetrokken, door de Nederlandsche Koninklijke Marine.

JAN kan nu eenmaal niet ernstig blijven.

Een oogenblikje in de plooien, dat gaat, maar 't moet niet te lang duren.

Allergrappigst was de combinatie om de ranke, slanke *Zeppelin I*, het lichte luchtschip, rond te voeren op een zware ossekar, en de vlugge vlieger voor te laten zeulen door logge, plompe beesten. *In de XX eeuw, de eeuw van 't vernuft, worden alle heeren verzocht paniserhoeden te dragen*, aldus luidde de waarschuwing waarmede de Jantjes ZEPPELIN zelf zijn val lieten aankondigen. 't Was koddig en leuk gevonden.

De komiekerigheid zat er nu eenmaal in en moest nu verder ook tot uiting komen in een ouden reiswagen, waarin een jolig paartje het erg druk had. Sommigen vertellen, dat er ook nog een schreeuwend kindje in werd vervoerd. Wij hebben het zelf niet kunnen zien, maar kunnen de aardigheid, welke er dan mede bedoeld zou zijn, niet al te goed begrijpen.

De stoet werd gesloten met een deftig paar achter de wagen en een ijskarretje of zoo iets.

Deze optocht had heel wat bekijks. Drie muziekkorpsen verhoogden nog de vroolijke stemming.

Het Publiek heeft dankbaar genoten. De moeite, welke de deelnemers zich hebben gegeven tot voorbereiding en uitvoering van hun plan, werd door den algemeenen bijval beloond.

Toen de stoet weder aan den Waterkant ontbonden was, hebben wij nog een oogenblik echt pret gehad.

De ossewagen had het onderweg leelijk laten liggen en moest in een zijstraat op straf gezet worden. De ossen bleken onwillig.

Maar hun ZEPPELIN I moesten de Jantjes toch terug hebben. Nog in hun sportcostuum gingen ze hem met ze allen halen en droegen hem met uitgerekte armen hoog boven hun hoofd. Zoo kwam het reuzengevaarte nog beter uit. Toen het den hoek om kwam, dachten wij werkelijk dat het zweefde. En boven op die reuzensigaar zat me zoo waarlijk de man met het ijzeren masker, we bedoelen, met den ijzeren pantserhoed.

Wat zouden de Jantjes nu weer in 't zin hebben?

In een oogwenk lag de ZEPPELIN tegen de wereld, en de luchtreiziger stond weer op eigen zeebeenen. Een, twee, drie! en daar duikelden een paar over den kop en wierpen hun voeten toe aan anderen, die op de schouders van hun maats waren geklommen, en ja, de luchtreiziger zat hun weer boven op den kop.

Leven de athleten, de krachtmenschen!

Een daverend applaus barstte los, en voor dat men wist hoe, waren ze weer op den grond en opnieuw hoog in de lucht.

't Was kranig! Een ieder had pret, de Jantjes het meest.

Nog altijd lag de ZEPPELIN roerloos in volle lengte uitgestrekt.

Wat zouden ze daarmee nu beginnen? Onder een hoerahtje werd ie opgenomen, met een varetje rond de kiosk gedragen en toen de brug op. Een, twee, drie! en daar lag het luchtschip te zwemmen in hun element, 't water. Oneerlijke concurrentie kunnen ze niet uitstaan, een schip hoort in de zee, niet in de lucht.

Bij de Blijde Geboorte

DER

KONINKLIJKE PRINSES,

Wat zag de Toekomst Holland dreigend aan!
Wie kon, met open ooren voor 't Verleden,
De kimlijn langs van haar onzekerheden,
Gerust van hart, zijn blikken laten gaan?

Werd ons kasteel van vrije Nederlanden
Niet tweemaal reeds op afbraakprijs geschat,
Nadat de Oranje–Nassau–toren had
Gezwicht voor dom geweld van sloopershanden?

Wie kon voorspellen, of 't niet gansch bezweek,
Als, aarde en locht schokschuddend met een doffen
Slag-donder, reddeloos in puin zou ploffen
Die toren, daar zijn grondslag zakte en week?

De onbuigzame aard van Hollands erfgetrouwen
— Aan scheidend inzicht onderling ten prooi! —
Schiet zonder scheur niet uit zijn strakke plooi
Van liefdetrouw aan 't Stamhuis van Nassouwen.

Deez' houdt de broeders pal in 't worstelperk
Voor vrijheid, trots hun wrijven en hun wrijten.
Wij zijn als volk te splitsen, niet te splijten:
De Oranjezucht maakt Hollands lichaam sterk!

Maar, als die hang en drang aan 't levend heden
Zich niet meer laven kon, dood element
Der éénheid wierd, gelijk vermeerd cement?......
Die bange vraag is [illegible] heden.

In 't gouden licht der vaderland-idee
Beurt hoog, voor de oogen der geliefde Natie,
De Landsvorstin, met moederlijke gratie,
Prins Hendriks Telge en juicht: „Je maintiendrai!"

O God, hoe roert Haar jubelkreet de snaren
Der volksziel! Alles lacht of weent en springt
En danst en zwaaihoedt, dol van vreugde, en zingt
En jubileert. Wie kan dien storm bedaren?

Kanongebulder, beierend feestgeluid,
Fanfaar noch roffelslag, niets kan verdooven
Het volksgejuich. „Hoezee! Oranje Boven!,
Schalt geestdriftdondrend boven alles uit.

Waar blijft partijtwist? Waar gevinde veeten?
't Recht- en 't vrijzinnig hart slaan even warm:
Geus, Paap en Jood hoezeeën arm in arm.
En boeman Antithese staat vergeten.

Ja, menig op-en-top sociaal kornuit,
Door 's Volks Oranje-geestdrift overrompeld,
En onverhoeds in t' bruisend bad gedompeld,
Dooft in die Gele Zee zijn roodvonk uit!

Bloed kruipt, als 't niet kan gaan. Hier helpt geen willen!
Al rukt Partijgeest anders hot en her,
Wij smijten al zijn schuttingen omver,
Als in ons hart de Oranjesnaren trillen!

Die waarheid houdt; en onder zegen Gods,
—Zoet Kroonprincesje, U, vurig toegebeden!—
Staat op haar vasten grondslag, eeuwigheden,
De Koninklijke Troon als op een rots.

F. J. A. VAN DEN DONK.

Zoo was het langzamerhand weer het uur geworden, dat overal de verlichting werd ontstoken en de stad weer straalde in vollen feestgloed. De concerten begonnen opnieuw, het volk stroomde wederom samen.

Om acht uur begon de fakkeloptocht, die ten negen ure besloten werd met een plechtige taptoe voor het Gouvernementshuis, waarna de Gouverneur een bal gaf.

De Duitsche boot *Patagonia* zorgde ditmaal voor vuurwerk en liet, ook een W schitteren.

Tot laat, laat in den nacht bleven de straten nog vol feestvierenden. Hier en daar werd door eenige muzikanten een ovatie gebracht, het scheen dat niemand behoefte had aan slaap.

En zoo heeft Curaçao op waardige wijze zijn groote vreugde geuit over de gelukkige geboorte van het Koningskind, en op schitterende wijze getuigenis afgelegd van zijn groote aanhankelijkheid aan het dierbaar Oranjehuis.

Een oprecht woord van dank aan de Politie, die bij de overgroote drukte op zulk een uitstekende wijze de orde wist te handhaven, vinde hier nog een plaats.

De Heeren SOUBLETTE namen verschillende mooie kiekjes.

DE NIEUWE BEGROOTING.

Memorie van Antwoord

(VERKORT.)

1. Levendig met den Kolonialen Raad instemmend waar het College zoo aan Vorstin en Regeering als aan het Nederlandsche volk dank brengt voor de hulp, door de kolonie voortdurend, doch in meer dan gewone mate in den laatsten tijd ondervonden, kon het ondergeteekende slechts voldoening schenken daarbij kennis te hebben mogen nemen van 's Raads waardeerend getuigenis jegens het Bestuur over de wijze, waarop het gedurende de moeielijke tijden, welke de kolonie heeft doorgemaakt, hare belangen heeft voorgestaan en behartigd.

Gaarne heeft ondergeteekende opgemerkt, dat de Raad het met hem eens is, dat de nadeelige uitkomsten van den dienst over het afgeloopen jaar, door de belangrijke overschrijding van het ramingcijfer der uitgaven, voor een groot deel te wijten waren aan den zeer buitengewonen staat van zaken gedurende dat jaar.

De draadlooze.

Ten aanzien van het aangevoerde punt, voorkomende onder de posten, die tot de overschrijding hebben medegewerkt: de oprichting van een station voor draadlooze telegraphie, is het ondergeteekende aangenaam den Raad te kunnen melden, dat, daar ook hij overtuigd is van het groote belang, dat o. m. de handel en scheepvaart van Curaçao bij dat station kunnen hebben, hij reeds een onderzoek had doen instellen naar de vermoedelijke resultaten van de exploitatie van het station alhier en tevens van op Aruba en Bonaire te vestigen stations, ten einde ook die eilanden een snelle verbinding met Curaçao en, door tusschenkomst van die hoofdplaats, met het buitenland te verzekeren.

Het is duidelijk dat, laten zich de uitgaven vrij nauwkeurig berekenen, de raming van het cijfer der vermoedelijke ontvangsten onder reserve dient te worden beoordeeld.

Bij de begrooting van de jaarlijks terugkeerde uitgaven is van de gedachte uitgegaan, dat de kolonie de uitgaven aan de oprichting van de stations verbonden in eersten aanleg bekostigt, en dat uit de opbrengst der exploitatie latere kosten van vernieuwing zullen moeten worden gevonden.

De raming van uitgaven, in ronde cijfers, is als volgt:

voor Curaçao:

Vorming van een fonds tot aankoop van een nieuw station na 25 jaar	f 575.
Idem tot aankoop van eene nieuwe accumulatoren-batterij na 8 jaren	f 200.
Kosten van exploitatie en onderhoud	f 6.125.
	f 6,900.

voor Aruba:

Vorming van een fonds voor een nieuw station na 25 jaar	f 200.
Vorming van idem voor eene nieuwe batterij	f 75.
Kosten van exploitatie en onderhoud	f 1,125.
	f 1,400.

Voor Bonaire, waarvoor ten gevolge van den kleineren afstand met een goedkoopere installatie, waarvan echter de prijs nog niet verstrekt werd, zal kunnen worden volstaan, kan worden gerekend op een bedrag van f 1,200. wegens dien aanleg.

Het gezamenlijke beloop van de kosten in ronde sommen kan alzoo geraamd worden op f 6.900 + f 1,400 + f 1,200. of f 9,500.

De raming der ontvangsten is, zooals reeds gezegd, moeilijk op eenigszins juisten grondslag te stellen.

Er is bekend, dat, met toepassing van een matig tarief van f 0,10 per woord, met een minimum van f 1 —, zoowel door afzender als ontvanger te voldoen, de opbrengsten van de stations op Aruba en Bonaire de kosten dier stations zouden dekken, terwijl, wanneer gerekend wordt op de verzending van eventueel telegrammen van Curaçao naar Aruba en Bonaire als verondersteld wordt te zullen worden overgeseind van Aruba en Bonaire naar Curaçao, alsdan de opbrengst van het station op Curaçao ± f 2.600, zullen zijn te ramen, in de veronderstelling dat er gemiddeld slechts 2 telegrammen per dag over en weer zullen worden gewisseld.

Aanleg van stations op Aruba en Bonaire blijkt alzoo, op 't uiteengezette afgaande, een eerste inkomst voor het station op Curaçao te zullen zijn. De verdere inkomsten van dat station, waaraan, om zijne uitgaven te dekken, alzoo nog f 6.900. — f 2.600. of 4,300. te kort komen, zouden gevonden dienen te worden uit de opbrengst van seinen van en naar schepen in zee, waaromtrent eene raming alsnog uit gebrek aan gegevens volkomen onuitvoerbaar is, al werd uit meerdere aanvragen tot gebruikmaking van het station de overtuiging gevestigd, dat in meerdere gevallen voor de scheepvaart behoefte bestaat om van het station gebruik te maken, en mag er worden aangenomen, dat het aantal schepen, dat voorzien zal worden van eene inrichting tot draadloos telegrafeeren, ook in de Caraïbische Zee voortdurend zal toenemen, waardoor het belang van het station te Willemstad, ook in verband met den kabel, hoe langer hoe grooter zal worden.

Vervolgens zal eene opbrengst van het station verkregen kunnen worden uit het gebruik, dat daarvan door de scheepsmacht in de Caraïbische Zee zal worden gemaakt. Ook ten opzichte hiervan is eene raming vooralsnog onmogelijk.

Het ligt echter in het voornemen om, in verband met het bijzonder belang, dat de scheepsmacht te allen tijde kan hebben bij een verzekerd radiografische gemeenschap met Curaçao, te dien aanzien het denkbeeld in overweging te geven, eene afzonderlijke regeling in het leven te roepen, waarbij tegen een vaste vergoeding 's jaars bijzondere bepalingen ten opzichte van de scheepsmacht, in verband met het gebruik van het station, zouden worden vastgesteld.

Uit het vorenstaande blijkt dus, dat twee der drie factoren, waaruit de raming der inkomsten samengesteld is, en waarvan één afhankelijk is van de door de Regeering in Nederland te nemen beslissing, niet in cijfers aanschouwelijk zijn te maken, terwijl ook de derde factor, hoewel die meer te benaderen is, op geen vaste basis steunt.

Het is alzoo feitelijk niet uitvoerbaar eene bepaalde voorzegging te doen van de uitkomsten der onderneming, en, aangezien ten opzichte van deze eenige zekerheid behoort te bestaan, — gelet op de vooropgezette wenschelijkheid, dat de onderneming in staat zal zijn hare kosten te dekken,—zoo zoude het praktischer schijnen althans eerst op de in Nederland te nemen beslissing te wachten alvorens den Raad een bepaald voorstel te doen.

Ondergeteekende meent echter, dat het, nu Raad en Bestuur het in beginsel eens zijn over de wenschelijkheid van de bestendiging van het radiografisch station, dat tevens in niet geringe mate in menige omstandigheid de belangen van den dienst zal kunnen bevorderen, ten slotte toch de meest rationeele weg zou zijn — daar hij sneller tot het doel leiden zou — reeds in de in behandeling zijnde begrooting met deze aangelegendheid rekening te houden.

Op grond van die overweging heeft ondergeteekende dan ook in de nota van wijzigingen credieten aangevraagd ter bestrijding van de uitgaven, tevens in de raming der ontvangsten een post opgenomen ter zake van de opbrengst der exploitatie.

Een en ander is pro memorie geraamd met de bedoeling dat, indien het blijkt dat het met Z. E. den Minister van Koloniën te plegen overleg daartoe aanleiding geeft, die memorieposten bij de behandeling van de begrooting in Nederland door definitief vasgestelde ramingscijfers zullen worden vervangen.

Het cijfer der uitgaven zal dan verhoogd moeten worden met de kosten van aanschaffing van de stations voor Aruba en Bonaire, die te samen ± 12,000. zullen bedragen.

2. Ondergeteekende houdt zich overtuigd, dat de Raad, zal willen toegeven, dat elke voorgestelde verhooging van uitgaven, — daar zij per se tot opvoering van het eindcijfer der begrooting moet leiden —, niet uitteraard als uit den booze is te beschouwen, welke gedachtengang klaarblijkelijk niet die van den Raad is, waar het college zegt zoo vaak tegen *opdrijven* der uitgaven te hebben gewaarschuwd, en waar ondergeteekende zich geheel vrij acht van zoodanig drijven niet alleen, maar daarbij de overtuiging draagt, dat de door hem voorgestelde verhoogingen steeds ten doel hadden de belangen van de kolonie en daarmede haar financieelen en economischen vooruitgang duurzaam te bevorderen.

De Belastingadministratie.

werd op zoodaningen voet ingericht, dat daardoor eene geleidelijke en juiste uitvoering van de nieuwe belastingverordeningen zal zijn gewaarborgd: — geacht is daarbij die administratie zoo eenvoudig mogelijk te maken.

Bij de invoering van die verordeningen was uit den aard der zaak de beschikking over meer personeel benoodigd dan naderhand vereischt zal zijn, wanneer ook de dienst zich door de praktijk geheel zal hebben aangepast bij de nieuwe voorschriften. Niet het minst ten einde het publiek bij de invoering der nieuwe voorschriften door eene vlugge afdoening van zaken zooveel mogelijk tegemoet te komen werd aanvankelijk de beschikking over een betrekkelijk uitgebreid personeel vereischt, terwijl een gerekt betoog wel achterwege blijven mag om aan te toonen dat het verzamelen van gegevens voor de grondbelasting en de gebruiksbelasting aanvankelijk veel hoogere eischen stelt dan in den vervolge het geval zal zijn.

Gaarne wil ondergeteekende echter de toezegging geven, dat hij aan het door den Raad ten aanzien van de inrichting der belastingadministratie ter sprake gebrachte zijne volle aandacht zal blijven schenken en, waar dat maar eenigszins uitvoerbaar is (dit in het bijzonder wat de opmerking betreft over het voorgeschreven te groot aantal registers en formulieren) niet zal nalaten de noodige vereevoudigingen, voor zoover die al niet reeds zijn aangebracht en alsnog uitvoerbaar zullen voorkomen voor te schrijven.

De Statistieken.

Als ondergeteekende zich te binnen brengt hoezeer het gemis van statistieken de tenuitvoerlegging van menigen arbeid bemoeilijkt heeft, dan zal de Raad het hem wel niet euvel duiden, wanneer hij verklaart met verwondering kennis te hebben genomen van 's Raads meening als zoude in de koloniale administratie eene *zucht* bestaan om van alles statistieken en rapporten te doen opmaken.

Het nut, dat aan de beschikking over statistieken wordt onttrokken is al te zeer bekend en aangetoond dan dat het noodig zoude zijn daarover in bepaalde beschouwingen te treden; en, zal het vermoedelijk niet 's Raads bedoeling zijn hetgeen overal erkend en aanvaard is: — het groot en algemeen belang en de beteekenis van de statistische overzichten, vooral op het gebied van handel en scheepvaart—in twijfel te trekken, zoo wil ondergeteekende gaarne toegeven, dat ook in dat opzicht tegen overdrijving moet worden gewaakt.

Wat echter geenzins zeggen wil, dat overdrijving hier aanwezig is, en evenmin aansluiting bedoelt aan 's Raads meening als zou er eene zucht bestaan om van alles statistieken en rapporten te doen opmaken.

Hetgeen in dat opzicht hier gedaan wordt is haast het minste wat op dit gebied geëischt wordt, en mag allerminst aanleiding geven tot het constateeren van eene kwade neiging.

Landbouw

3. De verzekering, dat ondergeteekende heel ziet in een voortgezet pogen om het landbouwbedrijf meer te doen opbrengen dan het geval is, zal allerminst de Koloniale Raad nader willen zien gestaafd, waar het blijkt, dat het college als zijn — ondergeteekende's — inzicht schijnt te hebben aanvaard, dat in de verbetering van den landbouw *het* heil der kolonie te zoeken is.

Welke beteekenis is aan die uiting van den Raad te hechten?

Moet daaronder worden verstaan, dat andere hulpbronnen bij ondergeteekende niet in tel zijn, dat hij dus niet gelooft in de verheffing van den economischen toestand door handel en scheepvaart, door mijnbewerking, door visscherij en door andere industrieën, die hier mogelijk zijn en met het buitenland kunnen wedijveren?

Reeds bij eene vorige gelegenheid had ondergeteekende de aandacht gevestigd op de meening, die men scheen te hebben gevormd, alsof hij enkel oog zou hebben voor landbouwaangelegenheden. Nu ook de Koloniale Raad een dergelijk gevoelen schijnt te aanvaarden, meent hij 's Raads aandacht te moeten verzoeken voor hetgeen hij reeds vroeger te dezen aanzien had verklaard.

Overigens heeft het hem bevreemd, dat de Raad zich in den geest heeft kunnen uiten, als hij nagaat, dat het college zelf zijne medewerking verleend had aan ettelijke zijnerzijds afkomstig, de welvaart der kolonie beoogende voorstellen, die met den landbouw niets gemeen hebben.

Hij wijst in dat verband bijv. op in den laatsten tijd tot stand gekomen verordeningen, waarbij aan handel en scheepvaart in zoovele opzichten voorheen bestaan hebbende belemmeringen zijn ontnomen, op de maatregelen ter ontwikkeling der visscherij, op die ter bevordering van het mijnwezen, op de instelling van de postspaarbank, op de uitbreiding van het arbeidsveld der Curaçaosche bank.

En als hij ten slotte dankbaar 's Raads uiting tegenover het Bestuur in de derde zinsnede van het verslag onder beantwoording vervat, herdenkt, dan geschiedt dat niet omdat hij zich in het minst op iets wil laten voorstaan, dat door zijne medewerking kan zijn bereikt, maar enkel om zich te beroepen op een van den Raad zelven verkregen getuigenis, dat hij ook op ander gebied dan dat van den landbouw heil ziet.

En nu dat veelbesproken deel van de koloniale economische politiek: — veelbesproken bijzonderlijk door hen, die niet gelooven, dat de landbouw in deze streken resultaten geeft en die — mogelijk juist omdat dat onderwerp zoo zeer besproken is, — voor zich de conclusie hebben gevormd dat ondergeteekende uitsluitend in landbouw het heil der kolonie ziet.

Niemand, die met het klimaat en de gesteldheid van den bodem bekend is, zal willen beweren, dat de verbetering van den economischen toestand en de vooruitgang der kolonie uitsluitend in verbetering van den landbouw moet gezocht worden.

Die zulke bewering wil staande houden, maakt zich evenzeer aan overdrijving schuldig als hij, die wil volhouden, dat landbouw op eene behoorlijke wijze uitgeoefend, daarbij rekening houdend met de soorten van gewassen en wijze van cultivatie, niet, naast handel, scheepvaart en andere industrieën een niet gering te schatten middel is tot bevordering van de algemeene welvaart.

Wat zou er van Curaçao worden, indien de landbouw in het geheel niet beoefend, — totaal weggecijferd werd?

En als de landbouw eenmaal niet als een niet-bestaande factor onder de middelen, die een deel der bevolking aan een bestaan helpen, kan worden weggedacht, dan is het zaak, dan is het plicht te trachten het bedrijf zooveel mogelijk te verbeteren en meer winstgevend te maken.

Op welken grond de zaak van den landbouw, — waarin ondergeteekende trots al de ondervonden tegenslagen die, juist in zake landbouw, ruimschoots te verwachten waren, nog altijd heil voor de kolonie blijft zien, niet enkel voor het bovenwinds, maar ook voor het benedenwinds gelegen deel er van,— op welken grond die zaak geacht wordt hopeloos te staan voor de kolonie, is ondergeteekende dan ook niet duidelijk.

Immers sedert de oudste tijden her vond, en vindt nog altijd, een groot deel der bevolking, zoo middelijk als onmiddelijk — zoo gedeeltelijk als ten volle — een middel van bestaan juist in den landbouw, en 't geen hiertoe gerekend kan worden, terwijl bij voortduring de in cultuur gebrachte oppervlakte in de geheele kolonie zich uitbreidde.

En waar de groote beteekenis van den landbouw, zelfs waar die met zooveel tegenwerking te kampen heeft, niet kan worden ontkend, zal per se moeten worden toegegeven, dat ook getracht moet worden om het bedrijf te verbeteren en uit te breiden: eene geregelde en doelmatige beoefening van den landbouw moet voordurend worden aangemoedigd, en voorlichting daarbij is onmisbaar. Met voldoening kan getuigd, dat er verbeteringen te constateeren zijn: het gaat wel langzaam, althans niet zoo vlug als wel wenschelijk is, maar er moet rekening gehouden worden met de groote moeilijkheden, waarmede de landbouw in deze streken gepaard gaat.

Eerst dan wanneer door dammen een voldoende voorraad grondwater verzekerd is, waarna tot den aanleg van meer putten ten behoeve van land- en tuinbouw kan worden overgegaan, zullen de vorderingen sneller kunnen gaan.

Dit alles kost veel tijd, veel inspanning, ook veel geld, maar de aanleg, welke bij de buitenbouw bestaat, is voldoende waarborg dat de bestuurs bemoeienis mits met volharding en systematisch volgehouden, vrucht dragend zal zijn.

Wetenschappenlijke Voorlichting.

Een vereischte daarbij zal te allen tijde wetenschappelijke voorlichting zijn.

Dat die voorlichting niet enkel op het gebied van den landbouw in het algemeen, maar in het bijzonder op elk vak daarvan, — bij tuin- en boschbouw, — bij veeteelt en zuivelbereiding, noodig is en tot vele verbeteringen en vooruitgang in de uitoefening dier bedrijven den stoot geeft, wordt heden niet meer in twijfel getrokken.

Er is geen reden denkbaar waarom men hier op Curaçao, indien men alle krachten wilde inspannen, en vooral elkander niet tegenwerken, maar eendrachtig en volhardend naar het doel steven, ook niet eerlang op onwederlegbaar schoone resultaten van verbetering en vooruitgang van den landbouw zal kunnen wijzen.

Wat de uitkomsten van de ter hand genomen proefnemingen betreft hebben in de eerste plaats die met de sisalcultuur niet geleid tot de uitkomst, die de Raad, blijkens het voorloopig verslag, daaraan toeschrijft.

Sisalcultuur.

De in het einde van 1907 aangelegde sisalaanplant op Mundo Novo mag voldoende bekend verondersteld worden. Deze aanplant mag niet als mislukt beschouwd worden, en het land, waarop hij staat, mag niet als gunstig gelegen terrein worden aangemerkt: integendeel, het staat als bijzonder dor bekend. De bewering, dat sisal hoogstens in enkele zeer gunstig gelegen valleiën zou kunnen aarden, is dus onhoudbaar.

Integendeel is het gebleken, dat ons klimaat en onze bodem er voor geschikt zijn, met uitzondering van eenige heuvels, waar te veel ijzererts in den grond zit. Men ziet hier de sisal aanslaan op gronden, waarop men geen andere cultuurgewassen, met uitzondering van aloë of pita, zou kunnen verbouwen.

Het was bekend, dat de sisal beter op kalkgronden gedijt dan op kleigronden; ook hier is dit door de genomen proeven bevestigd, en zoowel hier als op Bonaire bezitten wij groote uitgestrektheden kalkachtige gronden, waarop te voren geene andere cultuur mogelijk was.

Het aanvankelijk resultaat der proeven is dus gunstig te noemen, de ernstige voortzetting er van zal t. z. t. aantoonen of de groei van het gewas in de verschillende deelen der kolonie snel en krachtig genoeg is om loonend te zijn.

Mais.

's Raads meening, dat er met de ondernomen proeven niets is bereikt, kan verder weersproken worden door de onder leiding van den landbouwkundige aangelegde maisproefvelden.

Zoo was op een huurgrond een stel proefvelden aangelegd, gedeeltelijk bewerkt, gedeeltelijk bemest en gedeeltelijk op de gewone inlandsche wijze bearbeid.

Het verschil was, dat de bewerkte en bemeste strook, groot 400 M2, opleverde 77 KG. maïs in aren, terwijl het op de oude wijze onderhouden terrein van gelijke oppervlakte niet meer dan 16,5 KG. opleverde. Een gelijk stuk grond, dat alleen bewerkt werd, leverde 45 KG. op. De gesteldheid van den bodem was over het geheele proefterrein gelijkmatig.

[illegible] bovenstaande cijfers blijkt, dat Bendemeuwer zijn maisoogst zon- PLATA ORO [illegible] tot bijna het dri[illegible] lá riba nan nan, alleen door zijn grond in het droge seizoen flink te bewerken. Dat het hier gegeven voorbeeld niet nutteloos is geweest, moge blijken uit het feit, dat de proefnemer reeds nu begonnen is met het bewerken van zijn geheele perceel op dezelfde wijze als dit met de proefvelden gebeurd was. Meerdere naburige personen zijn voornemens zijn voorbeeld te volgen.

Het verkregen succes leidt er toe om op meerdere centra van bevolking dergelijke proefvelden aan te leggen.

Voor de kolonie is het resultaat dier proefvelden, dat er uit blijkt, dat de eigen productie van voedingsmiddelen van het eiland kan stijgen, hetgeen meerdere onafhankelijkheid van het buitenland beteekent, en onafhankelijkheid van hooge buitenlandsche meelprijzen.

Irrigatie.

Ook het afkeuren van irrigatie komt ondergeteekende uiterst voorbarig voor.

In de eerste plaats zij er op gewezen, dat vele gewassen slechts in de eerste jaren het niet zonder irrigatie kunnen stellen, en later zonder besproeiing goed vooruitgaan en goede vruchtboomen opleveren (de gewone Curaçaosche vruchtboomen: de mispel, de mango, enz. leveren daarvoor bewijsmateriaal). In zulke gevallen zijn de kosten van irrigatie dus niet van blijvenden aard.

Verder zij de aandacht er op gevestigd, dat op zoovele plaatsen pagras met succes bevloeid wordt. Op vele andere vindt men een bevloeiden aanplant van oranjeboomen waarmede glansrijk de concurrentie met — wat regenval betreft — meer begunstigde plaatsen kan worden doorstaan.

Het irrigeeren van veevoedergewassen moet als een zeer belangrijke zaak voor de veeteelt beschouwd worden: het is bekend, dat op vele plantages in de maanden Juli en Augustus het vee vermindert wegens gebrek aan voer, terwijl de middelen om de dieren gedurende die moeilijke tijden van eenig groen voer te voorzien nagenoeg onontgonnen liggen.

Want iedere plantage van eenige beteekenis heeft wel een stuk land, waar de putwaterstand en de vorm van het land zoodanig zijn, dat een bevloeibaar veld met veevoedergewassen er kan worden aangelegd. Het middel vindt reeds toepassing o. a. op Groot St. Joris, op Rooi Catootje, St. Martha, Wilhelminatuintje, enz. enz. De tegenwerping, dat voor den aanleg noodig is eenig kapitaal, komt slechts op de tweede plaats, daar in het grootbedrijf steeds het bezit van eenig kapitaal een eerste eisch is. Het is slechts de vraag, of het bestede kapitaal goede rente af zal werpen, en, wanneer men de groote verliezen nagaat, welke verscheidene plantages in droge jaren aan vee lijden dan kan het niet anders of de af geworpen renten moeten aanzienlijk zijn.

Het kleinbedrijf, d. i. het bedrijf dat wordt uitgeoefend door het hoofd met zijn gezin, zonder (somwijlen echter met) gehuurde arbeidskracht, maakt ook veel werk van irrigatie, al is dit dan in den regel irrigatie in haar primitiefsten vorm, n. l. begieting uit de hand.

Van de opbrengsten van zulk een bedrijf zijn nauwkeurige aanteekeningen bijgehouden over een periode van 23 weken van 1908, loopende over de maanden Juni tot November, dus over een periode in de moeilijkste tijden voor den kleinen man.

De bruto-opbrengst van verkochte producten bedroeg f 177,42½, waartegenover stonden: verkoopskosten, af en toe een arbeider, onderhoudskosten van een windmolen en aankoop van mest, als uitgaven, tot een bedrag van f 73,82½. Voor den bezitter van dat perceel, groot 2 H H., waarvan bijna 1 HA. als moestuin, schoot er dus 65 cent per dag over, ongerekend nog hetgeen de bezitter zelf van de producten heeft verbruikt, als: mais (onder irrigatie gekweekt in het drogeseizoen), giambo's, groenten, vruchten. De uitgaven ad f 73,82½ behooren, uit een economisch standpunt beschouwd, ook tot de opbrengsten van den grond gerekend te worden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Zondag ll. werd in alle Roomsch Katolieke Kerken van het Vicariaat het *Te Deum* gezongen om den goeden God te danken voor de gelukkige geboorte der Koninklijke Prinses. In de Cathedrale Kerk had dit met groote plechtigheid plaats. Z D H. Mgr. J. J. A. van Baars werd door ongesteldheid verhinderd persoonlijk de plechtigheid te leiden, maar verscheen toch in *cappa-magna* om er bij tegenwoordig te zijn.

⁂

Met de *Prins Willem V* zullen de Eerw. Paters L. Jansen en J. van der Veer naar Nederland vertrekken.

Pastoor Jansen gaat met pensioen na vijf en dertig jaar in de Kolonie met zeer veel vrucht werkzaam te zijn geweest, Pastoor van der Veer met verlof na wederom 12 jaren van onafgebroken dienst, wegens dringende familie-onstandigheden. Een voorspoedige reis en behouden aankomst, zij beiden toegewenscht.

Bij het vertrek van den Zeer Eerw. Pastoor Jansen meenen wij een oprecht woord van dank te moeten spreken tot den volijverigen Missionaris, een voorbeeld van Priesterlijke deugd en onverdroten arbeid zaamheid. Moge het Hem gegeven zijn nog vele jaren in het Moederland, ook in het belang onzer Missie, te arbeiden. Rust kent en zoekt Pater Jansen nu eenmaal niet. Het ga Hem onder alle opzichten wel. En zoo het koudere klimaat van Nederland te streng mocht blijken voor zijn gestel, dan zullen de vele vrienden op Curaçao zich gelukkig rekenen Hem weder in hun midden te mogen begroeten.

La Cruz.

Van harte sluiten wij ons gaarne aan bij de vele gelukwenschen onzen geachten Collega zoo algemeen ten deel gevallen bij de intrede van zijn tienden jaargang.

Wij verheugen ons oprecht over den krachtigen bloei van *La Cruz*. Een goed geredigeerd volksblad, dat bij het volk gewild is, zooals *La Cruz* kan zeer veel bijbrengen tot maatschappelijke en godsdienstige opvoeding van het volk.

Onderscheidingen.

Het heeft Harer Majesteit behaagd, ter gelegenheid van de geboorte der Koninklijke Prinses, ook de Kolonie Curaçao ruim te bedenken bij het uitdeelen van ridderorden.

De Heer Gouverneur der Kolonie werd benoemd tot Groot-officier, de Heer Leon V. Leyba tot Officier, Mevrouw G. J. Grol-Meyers, dr. Th. Lens, en luitenant C. A. Fock tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau.

De Heer J. Appel viel een geheel bizondere onderscheiding ten deel door de benoeming tot Broeder in in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Mejuffrouw Plantina Adams werd begiftigd met de bronzen Eere-medaille der Orde van Oranje-Nassau.

Aan alle gedecoreerden onze oprechte gelukwenschen.

Nader vernemen wij nog, dat ook de Heer M. C. Facel benoemd werd tot Officier van Oranje Nassau.

In verband hiermede vraagt een ieder zich af, wat toch wel de reden wezen mag, dat Dr. Lens slechts tot ridder werd benoemd der Oranje-Nassau-orde. De groote diensten door Dr. Lens gedurende zijne vele dienstjaren aan Kolonie en Burgerij bewezen zijn toch algemeen bekend.

Dankstonden.

De Protestantsche Gemeente heeft Zondagavond, de Ned. Portug. Israel. Gemeente *Mikwé Israel*, Dinsdagavond, en de Ned. Hervormde Israel. Gemeente *Emanu el* heden morgen plechtige dankstonden gehouden tot dankzegging voor de gelukkige geboorte der Koninklijke Prinses.

De plechtigheid in de Synagoge van de Israëlitische Gemeente *Mikwé Israel* droeg een bizonder karakter, daar de Heer Gouverneur deze buitengewone godsdienstoefening wel heeft willen vereeren met zijne tegenwoordigheid. Bij deze gelegenheid hield de Predikant D. I. Querido een schoone rede en sprak een zeer mooi gelegenheidsgebed uit in de Hebreeuwsche taal.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen: No. 389 van *Trabaja!* een weekblad van Santa Domingo.

Een exemplaar van een manifest, uitgegeven door de *Partido liberal del Estado Táchira* door duizenden onderteekend en bedoeld als adhaesie-betuiging ten gunste van Grl. Juan Vicente Gomez en Grl. Juan Pablo Peñalosa.

Een program voor groep XXIII der Internationale Tentoonstelling, te Turijn te houden van April—October 1911, welke groep *Het Dagblad en de Boekdrukkunst* omvat.

Officieele berichten.

Naar aanleiding van de blijde gebeurtenis werden door *Curaçaosche Courant* de volgende Bulletins verspreid:

30 April. —Heden morgen is door den Gouverneur van Z. E. den Minister van Koloniën telegraphisch bericht ontvangen van de voorspoedige geboorte van eene Prinses op heden.

1 Mei. —Door den Gouverneur is heden van Z. E. den Minister van Koloniën telegraphisch bericht ontvangen dat de toestand van H. M. de Koningin en van de Prinses allezins bevredigend te noemen is.

4 Mei. —Blijkens door den Gouverneur van Z. E. den Minister van Koloniën ontvangen telegraphisch bericht blijft de toestand van H. M. de Koningin en van de Prinses voortdurend gunstig.

Scheepvaart.

Van 16 — 30 April liepen onze haven binnen:

Stoomschepen	15
Goeletten	28
Bijlanders	17

totaal 60 schepen + 66 gedurende de eerste twee weken, maken te samen 126 schepen voor de maand April. Verleden jaar bedroeg dit getal 113.

Met vreugde begroeten wij een stoomverbinding met Santo Domingo. De *Britania* is gisteren, 7 Mei, hierheen vertrokken.

Wij verheugen ons ten zeerste over deze nieuwe verbinding en verwachten er zeer veel goeds van, niet het minst een talrijker vreemdelingenverkeer.

De Koninklijke Prinses.

zal volgens telegram, door het *Boletin Comercial* bekend gemaakt, heeten: Juliana, Louise, Emma, Marie, Wilhelmina. Hare Koninklijke Moeder zelf zal Haar voeden.

Gratie.

Ter gelegenheid der geboorte van de Koninklijke Prinses werden drie gevangenen in vrijheid gesteld.

Muziek.

Bij al de drukte der feestdagen vond de Kapel van het Garnizoen nog tijd om nieuwe stukken in te studeeren. Woensdagavond werden wij, na uitvoering van een keurig program, aangenaam verrast door twee nieuwe nummers: *The Jankee Boy* (Polka) van R. Boskaljon en *Crême de la Crême* (Dance) van Ascher. Daarna gaven ze nog twee toetjes.

Koloniale Raad.

Hedenavond 8 uur komen de Leden bijeen in openbare vergadering tot behandeling der Begrooting.

Dinsdagmorgen 9 uur zal het nieuwe zittingsjaar plechtig door den Gouverneur worden geopend.

Het Bestuur van Venezuela.

Over de tegenwoordige regeering schrijft Pedro Cesar Dominici in de Parijsche uitgave van *Venezuela*:

Ik ken persoonlijk de nieuwe regeering slechts weinig. Ik denk ook, dat generaal Gomez na de bijeenkomst van het Congres, tegen het eind van Mei, het ministerie zal wijzigen. Toch kan ik u, met kennis van zaken spreken over eenigen van de tegenwoordige bewindsmannen. Dr. Gonzalez Guinan, de minister van Buitenlandsche Zaken, is een degelijk man, bekend schrijver en oud-liberaal. Hij is herhaaldelijk minister geweest, in den gouden tijd van Guzman Blanco.

Dr. Munoz Tebar, de minister van Financiën, is iemand van spreekwoordelijke eerlijkheid, en een van onze bekendste ingenieurs.

De minister van Binnenlandsche Zaken, generaal Alcantara, heeft de groote populariteit van zijn vader geërfd, den oud-president van de Republiek. Dr. Leopoldo Baptista, secretaris-generaal van het presidentschap, heeft de zeldzame verdienste van een vlekkeloos gedrag en zonder verbannen te zijn, het tijdperk van Castro's regeering doorgekomen te zijn.

Ik beschouw hem als iemand met een groote toekomst, zoowel door zijn talenten als door zijn karakter en het zou een bittere teleurstelling zijn, zoo hij nu niet aan de Republiek geeft, wat deze van hem verwacht.

Wat betreft president Gomez, het geheele land is hem dank verschuldigd. Nooit dan ook heeft misschien een staatshoofd als hij in het buitengewone geval verkeerd, dat het geheele volk op zijn hand is.

Voor hem komt het voornamelijk erop aan, zijn medewerkers goed te kiezen; zich niet te laten misleiden door onze politieke hansworsten; wel onderscheid te maken tusschen diegenen, die zijn regeering kracht en waardigheid verleenen en anderen, die buigen voor iederen heerscher en dezelfde vleierijen tot de opeenvolgende presidenten hebben gezegd.

Generaal Gomez is iemand met moed en wilskracht. Hij is in staat, het land te hervormen en de corruptie in onze politiek te bestrijden."

De President van Venezuela.

Grl. J. V. Gomez vertrok 24 April naar Maracay in gezelschap van eenige vrienden waaronder ook een paar Ministers. Het uitstapje is bedoeld als een vacantie van 8 dagen. Het bestuur werd tijdelijk overgedragen aan Grl. Jose Antonio Velutini, 2den Vice—President.

De 30 o|o.

De Kamer van Koophandel op Trinidad heeft bij de Engelsche Regeering aangedrongen op afschaffing der 30% extra—additioneele rechten op goederen in Venezuela ingevoerd van de Engelsche Antillen. De verschillende Regeeringen welke elkander zijn opgevolgd hebben steeds erkend, dat deze extra—rechten ingaan tegen het vriendschappelijk verdrag van handel en scheepvaart in 1834 tusschen Groot—Brittanje en Venezuela gesloten. Met het oog op den val van *Castro* meent de Kamer van Koophandel, dat thans een gunstige gelegenheid zich voor doet om met den nieuwen President, Grl. *Gomez*, in onderhandeling te treden.

De Vereeniging der Antillen te Glasgow heeft zich dezer dagen zeer sterk ten gunste dezer afschaffing uitgesproken.

Ook in Venezuela zelve begint de Klein—handel, dat wil zeggen de eigenlijk Venezolaansche Handel zich duchtig te roeren. Duidelijk wordt thans ingezien, dat met de invoering der 30% additioneele rechten een groote fout werd begaan tegen de gezonde staatshuishoudkunde.

De Venezolaansche verbruikers werden er de dupe van, daar zij hun goederen veel duurder moesten betalen dan vroeger, de Venezolaansche handelaars verloren bijna geheel hun eigen handel, die als het ware het monopolie werd der groote handelshuizen door vreemdelingen met hun groot kapitaal gesticht.

Men wil zelfs overgaan tot een volkspetitie, daar de Kamers van Koophandel, die tegen adviseerden, te veel onder den invloed staan der vreemdelingen en volstrekt niet weergeven den wensch van het Venezolaansche Volk.

Dr. Paúl.

Het *Bolitin Comercial* maakte gisteren een telegram openbaar, waarin wordt vermeld, dat *Dr. Paúl* 5 Mei in Parijs is aangekomen om een verdrag tusschen Frankrijk en Venezuela te sluiten.

Mogen wij uit zijn vertrek uit Nederland besluiten, dat zijn werkzaamheden aldaar waren afgeloopen en een Consulair- en Handelsverdrag tusschen Venezuela en Nederland reeds tot stand kwam, of ministens in hoofdzaak werd vastgesteld? Wij hopen spoedig hieromtrent iets naders te vernemen.

Militair Tehuis.

Dezer dagen werd ons inzage verstrekt van de volgende dankbetuigingen, door zeer vele schepelingen van Hr. Ms. *Gelderland* en *De Ruyter* geschreven in het register van het Tehuis.

Wij wenschen deze betuigingen mede te deelen, niet zoozeer om den lof aan het Bestuur en Personeel, dan wel om de groote tevredenheid welke er uit spreekt. Men kan er uit zien, dat de Matrozen het gelukkig vonden, dat zij hier een dergelijke inrichting mochten aantreffen.

„Wij, ondergeteekenden, verklaren hierbij na aanhoudende ondervinding opgedaan bij ons bezoek in het Militair Tehuis (waar wij trouwe bezoekers van waren), dat wij tijdens ons verblijf alhier, altijd met de meeste welwillendheid en zeer correct zijn behandeld, door den kastelein, daarom brengen wij hem bij ons vertrek naar ons Vaderland hiervoor onzen oprechten dank en hopen ook, dat al onze kameraden, welke hier na ons mogen vertoeven, evenveel gebruik van dit Tehuis mogen maken en ook de behandeling van hem de zullen schatten.

Ook vooral brengen wij onzen dank aan de HH. Bestuursleden van het Mil. Tehuis voor de goede leiding, welke zij voor ons weten te treffen om ons het verblijf alhier zoo aangenaam mogelijk te maken, zoo noemen wij ons:"

Volgt onderteekening van meer dan 50 schepelingen van Hr. Ms. *Gelderland*.

„Bij deze betuigen de ondergeteekenden een woord van dank voor het Bestuur, den kastelein en bedienden van het Militair Tehuis alhier; de aangename uren in genot daar te hebben

doorgebracht, en de prompte bediening daar steeds te hebben gekend van het personeel; het is ons een waar genot geweest de eenige maanden, die wij hier door gebracht hebben steeds niets als goedheid ontvangen te hebben; bij deze roepen uw vrien den van de *De Ruyter* U een vriendelijk vaarwel toe."

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste 14 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd:
375 ratten.
1744 muizen.
Het geheele getal bedraagt tot heden,
6523 ratten
39758 muizen
allen verdelgd.

CASTRO OP REIS.

St. Nazaire 21 April.

Het Fransche stoomschip „Versailles" met Castro aan boord wordt elk oogenblik hier verwacht. Het heeft zwaar weer gehad en daardoor is zijne aankomst vertraagd.

De autoriteiten hebben maatregelen genomen om bij aankomst onaangenaamheden te voorkomen.

Mexico City 23 April.

Volgens een bericht uit Progreso (Mexico) had Castro plan te landen op de kust van Centraal America om vandaar uit Venezuela binnen te vallen. De waakzaamheid van de Ver. Staten heeft dit voorkomen, maar men zegt, dat een scheepslading vrienden er nog altijd op hem zit te wachten. Visschers, die een bocht van een eiland op de kust van Yucutan binnenliepen, waren verwonderd een groot schip te zien, dat rondom het eiland voer.

Op het dek zagen zij eene menigte gewapende lieden. Het schip voerde geen vlag, en toen de visschers het aanriepen, koos het ijlings zee.

Parijs 23 April.

Cipriano Castro is hier dezen avond om half zeven aangekomen.

Hij ging te voet uit het station, ondersteund door twee bedienden en men kon het hem aanzien, dat het gaan hem moeite kostte. Hij werd begroet door een twaalftal voorname Venezolanen, die te Parijs verblijven.

De terugkomst van Castro stak erg af bij zijne twee vroegere bezoeken aan Parijs. In plaats van een prachtige automobiel, die op hem stond te wachten, stapte hij nu in een huurrijtuig, met zich nemend de twee verplegers en vier vrienden. Hij ging naar een bescheiden hotel op de *Place de la Concorde*, waar hij één kamer huurde. Tot de journalisten, die hem volgden, en er in slaagden hem te spreken, had hij het erg druk met zich te beklagen over de Ver. Staten.

„Ik ben het slachtoffer der Ver. Staten, zei hij. Zij zijn de schuld dat Europa maatregelen tegen mij neemt, terwijl ik toch de Europeesche belangen in America voorstond.

De dag zal komen, dat de Mogendheden hunne vergissing, met handen zullen tasten. Zij hebben zich vergist in de beteekenis van de bezetting van Panamá. Zij zullen spijt hebben; maar ik niet. Ik verdedigde in Amerika en in den Haag het recht van den zwakke tegen den sterke, hetwelk nu verkracht wordt in mijn persoon. Ongelukkiglijk laten mijne krachten mij bij dezen strijd in den steek."

Castro beweerde, dat de vervolging in Venezuela tegen hem ingesteld ter oorzake van zijn bevel in 1907 om Generaal Antonio Paredes te fusileeren, maar een kinderachtig voorwendsel is. Hij herhaalde, dat hij niet verlangde naar het Presidentschap in Venezuela en dat hij enkel verlangde zijne persoonlijke zaken te beheeren en „te zorgen voor zijn sla en groenten" gelijk Diocletiaan.

De afgezette President sprak bitter over de Venezolanen en over wat hij noemde hunne ondankbaarheid, nadat hij bijna zijn leven had opgeofferd om hunne „waardigheid, eer en belangen te verdedigen."

Men weet, dat Castro een brief van protest geschreven heeft aan President Fallieres in den zelfden geest, als die van Fort-de-France.

Hij zegt daarin, dat hij zijne plannen nog niet vastgesteld heeft en dat hij eerst voor zijne gezondheid bezorgd moet zijn. Hij zal wachten op zijne vrouw, die „zoo onschuldig is als hij zelf."

Ook heeft Castro getelegrafeerd aan Dr. José de J. Paúl. (Wat? Red. Am.)

St. Nazaire 23 April.

Bij aankomst van Castro alhier, was een boezemvriend van Castro benevens een aantal Venezolanen en journalisten aanwezig. Zij gingen zoodra mogelijk aan boord. Castro was nog niet uit zijne cabine gekomen; zijn vriend bereikte hem het eerst. Toen die vriend na tien minuten weer verscheen, vertelde hij, dat Castro zich nog over ziekte beklaagde en dat hij veel geleden had van het rollen van het schip. De Kapitein van de „Versailles" had echter een ande ren kijk op de zaken en zegde, dat Castro in den besten welstand verkeerde, en gedurende de reis dikwijls op het dek verscheuen was, pratend met landgenooten en onstuimig gesticuleerend.

Gevraagd naar zijne plannen zegde Castro, dat hij die nog niet vastgesteld had, dewijl hij zich beschouwde als een krijgsgevangene. Toen men hem mededeelde, dat het Fransche Gouvernement hem volle vrijheid liet, antwoordde hij: „Maar ik ben niet vrij, als ik verlang naar Fort-de France te keeren! Dat wordt mij belet. Frankrijk moest meer eerbied hebben voor de rechten van den mensch, honderd jaren geleden afgekondigd!"

Toen de trein naar Parijs vertrok, riep Castro den verzamelden journalisten het volgende toe: „Ik werd uit Martinique verdreven onder pressie van de Ver. Staten. Europa zal weldra spijt hebben over het optreden tegen mij. De Ver. Staten hebben Cuba en Panamá reeds ingeslikt en het Amerikaansche Gouvernement begaat nu in mij den eersten aanslag tegen de souvereiniteit van Venezuela!"

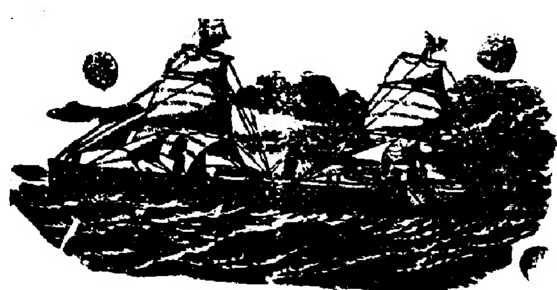
Caracas, 23 April.

President Gomez heeft een decreet uitgevaardigd, dat de vrijheid terug geeft aan allen, die indertijd gevangen genomen werden bij de omverwerping van Castro in December j. l. Daarbij zijn begrepen allen, die verdacht zijn van samenzwering tegen Pres. Gomez. Ook Generaal Farreras, die wegens verraad tegen Castro sinds 1903 zat opgesloten, is begenadigd.

Advertentien.

Ondergeteekende roept zijne vele vrienden op dit Eiland een hartelijk „Vaarwel" toe en beveelt zich in hunne herinnering ten zeerste aan.

DAEY OUWENS,
Off. van Adm. H. Ms. Gelderland.
Curaçao, 24, April, 1909.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1909.	Zulia	Philad.	Marcb.	Carcas,	Zulia	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Mrt. 6	Mrt. 13	Mrt. 20	Mrt, 27	Apr. 3	Apr. 10
Komt aan te SAN JUAN		18		Apr. 1		15
Vertrekt van "		19		2		16
Doet CURAÇAO aan		21		4		18
Komt aan te LA GUAIRA	13	22	27	5	10	19
Vertrekt van "	15	24	29	7	12	21
Komt aan te PTO. CABELLO		25		8		22
Vertrekt van "		26		9		23
Komt aan te CURAÇAO	16	27	30	10	13	24
Vertrekt van "	21	28	Apr. 4	11	19	25
Doet LA GUAIRA aan	22	29	5	12		26
Doet SAN JUAN aan		31		14		28
Komt aan te NEW-YORK	29	April 5	12	19	26	Mei 3

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Mrt. 6	Mrt, 22	Mrt 30	Apr, 5	Apr, 19	Apr. 27
Komt aan te MARACAIBO	17	23	31	6	20	28
Vertrekt van "	20	26	Apr, 3	9	23	Mei 1
Komt aan te CURAÇAO	21	27	4	10	24	2

Bekendmaking.

Houders van honden worden er aan herinnerd, dat zij verplicht zijn, gedurende de maand Mei dj. de halsbanden te laten stempelen, ten parkette van den Procureur generaal, bij een der Ambtenaren van politie.

Curaçao den 1n. Mei 1909.

De Procureur-generaal.
NUIJENS.

Studie aan Nederlandsche Hoogescholen en Rijk-Inrichtingen van Onderwijs.

Aan degenen die inlichtingen wenschen betreffende de studie aan de volgende Nederlandsche Hoogescholen en Rijks—Inrichtingen van onderwijs worden deze kosteloos verstrekt door de volgende commissie voor inlichtingen, samengesteld door de Studenten—Afdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond:

Voor de Rijks—Universiteit te Leiden en voor algemeene inlichtingen:
W. H. van Helsdingen, Hooge Rijndijk 18, Leiden.

Voor de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam:
J. R. Kollewijn, Ruischstraat 10, Amsterdam.

Voor de Vrije Universiteit te Amsterdam:
D. Rumpff, Keizersgracht, 162, Amsterdam.

Voor de Rijks—Universiteit te Utrecht:
J. Baart de la Faille, Mariaplaats 18, Utrecht.

Vooe de Rijks—Universiteit te Groningen:
A. C. J. A. Greebe, Joz. Israëlstraat 95a, Groningen.

Voor de Technische Hoogeschool te Delft:
W. M. Roessingh van Iterson, Koornmarkt 65, Delft.

Voor de Rijks—Veeartsenyschool te Utrecht:
De Secr. van het Veterinair Studenten Corps „Absijrtus", adres Rijks—Veeartsenyschool te Utrecht.

Voor de Rijks—Hoogere Land— Tuin— en Boschbouwschool en de Rijkslandbouwschool te Wageningen:
De Secr. der Vereeniging studiebelangen te Wageningen.

Adverteert steeds

IN DE

Amigoe di Curaçao,

het meest gelezen er hollandsche blaen in de kolonie.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO